

ПРОГРАМИ «ДВОХ ДИПЛОМІВ» ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Вітенько Т.М., д-р техн. наук, проф.

Ворошук В.Я., канд. техн. наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя

Сучасні тенденції щодо вдосконалення освітнього процесу проявляються як у додаткових вимогах до якості підготовки фахівців з вищою освітою, так і в нових можливостях для отримання освітнього результату. Під освітнім результатом можна розуміти компетенції, які отримує студент в процесі навчання. У цьому контексті цікавими є програми двох дипломів. Ідея створення й розвитку таких програм в університетах, завдяки підтримці з боку європейського освітнього співтовариства, на сьогодні є не новою.

Ключовими критеріями програм двох дипломів є те, що вони базуються на погодженні та інтегруванні навчальних планів. При цьому елемент міжнародної мобільності є вбудованим і обов'язковим для вищої освіти, що завершується одержанням двох дипломів. Поширенню таких освітніх програм сприяло насамперед прагнення молоді до здобування сучасної якісної освіти.

Сьогодні існують різні моделі й типи програм двох дипломів. Партнерства перебувають на різних стадіях розвитку, володіють різними інституційними і фінансовими ресурсами. Головним результатом таких програм є стійка реалізація освітніх програм відповідно до європейського розуміння, рівнів і рамок академічної якості. Упровадження нових методик і технологій забезпечує умови для практичного застосування отриманих студентами знань і навичок, є хорошим способом професійної та особистісної адаптації, що, в кінцевому підсумку, дає ресурс свободи учасникам програми. З іншого боку, розширюються можливості для випускників подібних програм для подальшого вибору своєї освітньої траєкторії в будь-якому університеті світу. Випускники програм двох дипломів набувають серйозних переваг порівняно з іншими випускниками. Вони набувають досвіду кроскультурної комунікації, відмінно адаптуються в іншомовному середовищі, засвоюють елементи трудової етики, прийняті в компаніях, починають вільно говорити на декількох іноземних мовах, уміють себе презентувати, відчувають себе впевнено в будь-якій ситуації.

Підсумуємо, які ж основні позитивні аспекти програм двох дипломів. Що є насамперед основним для студентів? В основі

мотивації студентів до участі в програмах двох дипломів лежить у першу чергу прагнення до отримання нових знань, досвіду і знайомство з іншою культурою. У своїх відгуках більшість із них ставлять на перше місце можливість отримання диплома престижного західного ЗВО одночасно з отриманням вищої професійної освіти на батьківщині, можливість проходження стажування на іноземних підприємствах під час або після навчання, набуття досвіду проживання в іншій країні та знайомство з іншою культурою.

В університетах-партнерах, де розвивається міжнародна співпраця і ведуться програми двох дипломів, упроваджуються нові методики освіти, системи забезпечення якості, змінюються підходи до освітнього процесу. Загалом, говорячи про переваги участі університетів у програмах двох дипломів з європейськими університетами, можна сказати, що ці програми сприяють розвитку взаєморозуміння і довіри між вишами-партнерами, закладають основи для довгострокового співробітництва, ведуть до пошуку інструментів підвищення якості освіти, прозорості та порівнянності навчальних планів.

Проте слід зазначити й проблеми, пов'язані з реалізацією програм двох дипломів, зокрема відсутність досвіду налагодження подібної співпраці, істотні відмінності освітніх систем, різні навчальні плани та програми.

З огляду на це слід зазначити, що головними критеріями трансформацій у національних освітніх системах Європи має бути співмірність, співвіднесеність і взаємовизнання результатів навчання у закладах вищої освіти, що перебувають у полі європейського освітнього простору. Програми подвійного диплома є хорошим інструментом, за допомогою якого за час дії болонських домовленостей виявлено й продемонстровано закономірні зближення і взаємозв'язок, взаємозумовленість і взаємопроникнення основних європейських освітніх систем. Для вдосконалення цих програм і їх реалізації необхідно об'єднання зусиль для вдосконалення національних систем освіти європейських країн на засадах всебічної інтеграції інтелектуального капіталу, тобто створення на теренах європейських держав своєрідного освітнього середовища, об'єданого поняттям «європейський освітній простір». У цьому контексті актуальним є критичне вивчення й аналіз болонських угод, результати їх запровадження в європейських країнах і адаптація зарубіжного досвіду до вітчизняної системи вищої освіти. При цьому освітня політика й стратегія має бути націлені на збереження національних освітніх цінностей, кращих освітніх традицій, академічних шкіл тощо.